

XIX.

B e t æ n k n i n g

over

Forslag til Lov angaaende Landboernes Forpligtelse til at yde Pligtkjørsler og Pligtarbejde i offentlige og kommunale Diemed m. m.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 3die Marts 1874).

Det er nu tredie Aar, at dette Lovforslag har været Gjenstand for Folkethingets Behandling, og heri turde maasse være tilstrækkelig Grund til ikke vidtløftig at gaa ind paa Sagens Enkelt- heder og de derom førte gjentagne Forhandlinger. Udvalget skal derfor indskrænke sig til følgende Bemærkninger :

Udvalgets Flertal (Udvalget med Undtagelse af L. Larsen) anerkjender det Principrigtige i de Formaal, Forslaget tilsigter ved alt Naturalarbejdes Afløsning eller dets Betaling af Kommunens Kasse. Særlig anerkjende nogle Medlemmer af Udvalget det Heldige i denne Betaling af Naturalarbejdet, fordi Byrden derved fordeles ligelige, idet den kommer til at bæres efter Skatteevnen. Men Hindringerne for en saadan Ordnings fuldstændige Gjennemførelse ere paa flere Punkter i høi Grad vanskelige at overvinde. Dette er ogsaa anerkjendt i selve Lovforslaget, idet § 25 fastholder Kjørsler in natura i kommunale og offentlige Diemed. Desuden er der paa mange Steder en Tilhøjelighed hos selve Befolkningen til ikke for Eiden at benytte de i Lovforslaget givne Regler for Præsteringen af flere Ydelser og navnlig af Snekastning, hvorfor ogsaa Udvalget kun kan billige, at § 24 tillader den fortsatte Anvendelse af de ældre Regler. Naar denne Anvendelse i Lovforslaget er begrænset ved Tidspunktet for den mellemkommunale Beskatningslovs Fremkomst, mener Udvalget, at det, da en sliq Lov ikke er forelagt Thinget, vil være rettest at ændre Lovforslaget paa dette Punkt saaledes, at den der nævnte, aldeles ubestemte Tidfrist falder bort; ligeledes har man anset Ansættelsen af Husmænd uden Jord og Ind-

siddere til lige Arbejde med Husmænd med Jord af indtil fulde 4 Ekpr. Hartkorn at være for høi og passende at kunne nedfattes til det Halve. Endelig har et Flertal i Udvalget anset Slutningsbestemmelsen i § 24, sidste Stykke, for ubillig og mener derfor, at al Forpligtelse her bør bortfalde. Den førstnævnte af disse Ændringer bevirker imidlertid, at Bestemmelserne i § 24 naturligt henføres under § 3, hvortil Udvalget stiller det fornødne Ændringsforslag. — Et Mindretal (Lange og N. Jensen) finder, at hvor Snekastningsarbejdet, skal betales, bør Snekastningen ogsaa være berettiget til at forlange Betaling for det med hans Stilling forbundne Arbejde, og har derfor stillet Ændringsforslag i denne Retning til § 2.

At større Snekastning paa Landeveiene i og for sig skulde begrunde et Tilskud fra Amtsreparationsskatten, har Udvalget ikke kunnet finde rigtig, hvorimod det erkjender, at der kan være Grund dertil, naar Snekastningsbyrden i sin Helhed paa Grund af Snekastning paa Landeveiene for en enkelt Kommune naaer op til en uforholdsmæssig Størrelse. Det har derfor stillet et Ændringsforslag i saa Henseende til § 8.

De Bepoeringer eller Klager, som i Genhold til § 31 maatte blive indstillede til Amtsrådets Afgjørelse, maa om muligt helst afgjøres i dets første ordinære Møde. Dette søges mulig gjort ved en Ændring til § 31. Erfaringen har vist, at i adskillige Egne have Gaardbrugere og andre Ejendeholdere først flere Dage ind i November Maaned faaet det paaregnede Folkehold for Winterhalvaaret; for nu saa vidt muligt at faae alt arbejdspligtigt Mandskab med paa Li-